

e ncyklopedie

Šiperka

Malý sebevědomý čertík

Pochází z Belgie a název tohoto plemene znamená ve vlámsčině „malý lodník“ nebo „malý ovčák“, a to proto, že tento pes býval pomocníkem na lodích námořníků.

Šiperka zaujme především svou energií, odhodlaností, veselým výrazem a černým lesklým kožíškem. Vzhledově se nejedná o příliš výrazné plemeno a laik si jej může splést se špicem. Povahově je však úplně jiné. Jedná se sice o malého pejska, ale zato velmi sebevědomého, pracovitého, vytrvalého a značně vynalézavého. Právě její skladnost je mnohými chovateli považována za velký klad - jelikož dorůstá do výšky větší domácí kočky, můžete s ní kamkoliv cestovat, protože se vejde i do malé přepravky.

Velká energie v malém balení

Díky své temperamentní povaze je šiperka ideálním společníkem na dlouhé výlety do přírody a skvělým parťákem pro psí sporty. Je mrštná, rychlá a obratná, skvěle se tedy hodí například pro agility, kde

Krátké chloupky šiperky se snadno zapichují do křesel a ošacení

může směle konkurovat jiným plemenům. Díky své učenlivosti je její využití však mnohem větší - neztratí se ani v klasické poslušnosti, tanci se psem, pasení nebo záchranném výcviku. Díky skvělým čichovým vlastnostem se s ní můžete věnovat i stopování, mantrailingu či noseworku. Nutné je však brát zřetel na to, že její končetiny jsou slabší konstituce, takže je nutné vyvarovat se skoků z vyšších míst, aby se předešlo případnému zranění. „Šiperka je velmi bystrý, chytrý a rychlý pejsek sršící energií, vynikající pozorovatel a neúplatný hlídač, který zbožňuje svého pána a svou rodinu,“ říká Ludmila Mašatová. Kdo si šiperku pořídí, musí počítat s tím, že je nutné dopřát tomuto plemenu dostatek zaměstnání, a to jak fyzického, tak mentálního. Pokud se začne nudit, mohou se u ní objevit demoliční sklony a touha po hrabání nor na zahradě. Reaguje na cokoli neobvyklého, co se kolem ní děje. Petra Urbanová říká:

„O šiperkách se píše, že šiperka nikdy nespí a když spí, tak jenom napůl.“

Milý kamarád

Na svého majitele je šiperka velmi vázaná, i když se to na první pohled nemusí zdát. Cizí lidi většinou nevyhledává, ale nebývá agresivní. Najdou se i jedinci, kteří naopak zbožňují všechny lidi a velmi dobře fungují v roli canisterapeutických psů. Pod rouškou roztomilého pejska se schovává i velmi dobrý hlídač, který každého nevitaneho či podezřelého hosta oznámí štěkotem. Šiperka štěká ráda, poměrně vysokým hlasem, ale podle slov chovatelů nikdy bezdůvodně.

Historie plemene

Plemeno je poměrně staré a jeho historie se datuje do 17. století. Pochází z Belgie a dříve se používalo jako pomocník na lodi. Později se využívalo spíše jako hlídač a hubitel kryš. Šiperky se proslavily i díky královně Marii-Henriétě, která si toto plemeno zamilovala. Najít je můžete i na mnoha známých obrazech zachycujících venkovský život. V březnu roku 1888 byl založen Schipperke Club a stejného roku byl zformován plemenný standard. Roku 1930 Belgický král udělil klubu šiperek titul „Royal Schipperke club“. Šiperka se postupem času stala národním plemenem Belgie.

Má dobrý vztah k dětem. Je dobrým rodinným psem, ale je nutné k ní přistupovat jako k velkému psu, důsledně ji vychovávat a vyhnout se rozmazlování a ústupkům, kterých by v pozdější době dokázala velmi dobře využít ve svůj prospěch. Výchova by měla být vedena s citem a pozitivně – pokud budete na šiperku hrubí, zapamatuje si to na celý život a může se stát uzavřenou či se vůči svému majiteli chovat s averzí. Při výcviku je také nutné obrnit se jistou dávkou trpělivosti, protože šiperka má často na věc svůj osobitý názor a nejdříve musí sama vyhodnotit, zda je povel proveditelný a pro ni logický. Pokud se majitel podaří napojit se s jeho šiperkou „na jednu vlnu“, získá skvělého přítele do nepohody, který bude radostně plnit vše, co mu na očích uvidí. Pořízovat by si ji měl spíše zkušený kynolog, ale pokud patří zájemce k rychle se učícím jedincům, kteří mají chuť naučit se proniknout do chápání tohoto tvora, může si ji pořídit i začátečník. Při správném zacházení dokáže šiperku pod

dohledem vychovat i šikovný „dorostenec“. „Často jsou nazývány malými, sladkými dáblíky, pro svůj černočerný kožíšek, uhrančivý pohled a srdnatost, s kterou brání svěřené předměty. Šiperky jsou také velmi hravé a empatické, rády se učí nové věci, milují komfort a pohodlí. Rády vše sdílí se svým pánem, ale nevynucují si jeho stálou pozornost,“ tvrdí Ludmila Mašatová.

Výchova aneb jaké si to uděláš, takové to máš

Při správné výchově – se kterou je vhodné začít už od štěněte – se z šiperky stává bezproblémový pes, který nemá zapotřebí konflikt s jinými psy a zvířaty. Někdy nastává problém při chování více psů stejného pohlaví, ale při nastolení jasných pravidel se může stát i jejich soužití zcela bezkonfliktním. „Samozřejmě, že jsou mezi nimi i dominantnější jedinci, ale to již opět záleží na dobré výchově,

Při správné výchově s jasnými pravidly se z nich stávají bezkonfliktní psi

Šiperky milují pohyb a jsou velmi temperamentní

i když pokud je to pes do chovu, tak je jeho rozhodnost určitě přínosem,“ říká Vlasta Březinová. Podle Vilemíny Kracikové je potřeba připravit se na to, že šiperka potřebuje řádnou socializaci, a že je potřeba myslet na možné únikové cesty ze zahrady a na její touhu lovit. Zároveň i na její svobodomyslné, ale otevřené srdce. Radí nejprve socializovat a až pak vychovávat a k tomu dodává: „Začátečníkům bych toto plemeno rozhodně nedoporučovala, pokud se někdo nechce celý život přetahovat o vodítko a o směr cesty.“

Lesk jako blesk

Šiperka se vyskytuje nejčastěji v černé barvě, která je jedinou povolenou ve standardu FCI. Její srst by se měla lesknout a černá barva by měla být opravdu černá – ideálně jako uhlí. Lesk ovlivňuje jak strava a péče o srst, tak genetika. Srst je krátká, hustá a přiléhavá, nevyžaduje příliš mnoho péče – stačí ji jednou týdně pročešat. V období línání je péče náročnější a krátké chloupky se velmi

snadno zapichují do křesel a ošacení. Srst nemá příliš dobrou izolační schopnost, je proto vhodnější chovat šiperku v bytě. Pokud ji má majitel venku, měl by jí dopřát kvalitně zateplenou boudu, aby jí nebyla zima. Má poměrně široký hrudník, přitom je jemné konstrukce a je velmi lehká – váží okolo 3 až 8 kilogramů. Dorůstá může přibližně 22 až 33 centimetrů v kohoutku. Má vyvážené proporce a podsadité tělo. Uši jsou vždy vztyčené a měly by být postaveny ideálně co nejbližší u sebe do písmene V. Oči mají tmavohnědou barvu, jsou malé, oválné, s živým pohledem.

Chut' k jídlu jí nechybí

„Záporem je u tohoto plemene extrémní chuť k jídlu, což je někdy obtěžující při vycházkách, protože působí jako živý vysavač,“ říká Vlasta Březinová. Velké žravosti lze však dobře využít při učení povelů, kdy je šiperka ochotná se za dobrotu leckdy skoro až přetřhnout. Při krmení je nezbytné dávat pozor na dávkování krmiva a jeho složení,

protože šiperky dokážou díky svému kladnému vztahu ke všemu, co se dá sníst, velmi lehkou přibrat na váze.

Budoucnost vypadá dobře

„Ačkoliv se nejedná o módní plemeno, zájem o ně neustále roste. Český chov je na světové špičce a je zdravý. Letošního krále Královského klubu šiperky“

Kdo si šiperku pořídí, musí počítat s tím, že je nutné dopřát tomuto plemenu dostatek zaměstnání

perek v Belgickém Beringenu na klubové výstavě, kde bylo přihlášeno více než 100 šiperky z celého světa, vyhrál právě pejsek z českého chovu. Registrovaní chovatelé šiperky v České republice jsou na velmi vysoké úrovni a všichni se snaží poskytnout novým majitelům maximální chovatelský

servis. Proto si myslím, že nikdo nemusí mít obavu si pořídit psa z českého chovu,“ tvrdí Ludmila Mašatová. Co se týče zdraví, považuje se šiperka za poměrně zdravé plemeno. Vilemína Kraciková k tomu říká: „Potkala jsem se jak s tvrzením, že šiperky jsou zdravé plemeno a netrpí na žádné nemoci, tak naopak někteří zmiňovali epilepsii zatížené linie, angličtí, austraišti a američtí chovatelé se zase zaměřují na genetické testování MPS3B (mukopolysacharidóza typ 3B), někteří evropští chovatelé pak i na testování před-PRA a nechávají své šiperky vyšetřovat i na luxaci patel a překvapivě se někteří setkali i s aseptickou nektrózou kyčelního kloubu, známou jako LCP (Legg Calvé Perthes). V současné době se však některé linie potýkají s výskytem chybějících zubů – premolárů. Obecně mi však připadá, že největší hrozbou je šiperkám jejich vlastní temperament.“

Text: Marie Trauškeová
Foto: Pes Jíra, Iveta Novotná a Shutterstock

Šiperkománie

Alena Budějská

Hledali jsme malé nenáročné plemeno, které nepodléhá módním trendům a těší se dobrému zdraví. Přizpůsobivého parťáka, který se s námi bude věnovat sportovním aktivitám, ale zároveň si i rád zalenoší na gauči. Přesně taková je Šiperka! Náš Šiperák Roky je veselý a milující pes. Kamarád do nepohody, který je schopen udělat cokoli, aby nás pobavil. Jsme z tohoto plemene uneseni. Chovatelka, od které pejska máme, říká, že jsou Šiperky zázrakem přírody. Naprosto s ní souhlasím! Se Šiperkou se nikdy nebudete nudit!

Petra Urbanová

Na začátku byla taková malá životní krize, kdy jsem přemýšlela o práci v zahraničí a zároveň jsem nechtěla být bez psa. Tím pádem jsem zvažovala psa malého (do 8 kg i s přepravkou), aby se dal přepravit na palubě letadla. A jelikož mé srdce patří ovčákům, vybírala jsem ze skupiny I FCI. Uvažovala jsem o šeltii, tam mě zrazovala srst a jemnější povaha, a pak jsem

uviděla šiperku, malého čertíka. A od té doby mě doprovází Šiperák Iggy. Iggy je nezávislý závistlák, myslím, že to ho charakterizuje asi ze všeho nejlépe. Naše začátky byly doslova krušné, malá běsnící rozrušená černá kulička musela mít nad sebou opravdu pevnou ruku a dodnes potřebuje jednání jako s velkým psem. Byla potřeba opravdu stoprocentní důslednost. Opravdu každou skulinku ve výchově okamžitě využil ke svému prospěchu. Ale dnes je z něho parádní parťák, který bere jen mě, ostatní členy rodiny pouze respektuje. Jinak co se týká aktivity, je to pes velice neúnavný, nedělá mu problém strávit se mnou celý den na běžkách (to miluje) a uběhnout třeba i 60 km. Máme za sebou i začátky na cvičáku ukončené zkouškou ZOP, nicméně nezávislý Iggy má spíš volnomyšlenkářské nespoutané srdce a více vyhledává toulání přírodou než nějakou přesnou poslušnost.

Vlasta Březinová

Plemeno Šiperka jsem objevila úplnou náhodou před dvaceti lety a přesto, že obdivuji a mám ráda i jiná plemena, tak se Šiperka stala pro mne černou perlou mezi psy. Moje motto je: „Co máš v plánu? Bez Šiperky ani ránu!“

Ludmila Mašatová

Chtěla jsem malého nenáročného pejska, maskota, kterého budu moci brát s sebou do přírody se svými německými ovčáky. Takového, který fyzicky stačí jejich tempu a zároveň nebude mít tak náročné podmínky uchování jako německý ovčák. Se Šiperkami se mi žije výborně, dodávají mému životnímu stylu ten správný dráhu. Pokud někdo potřebuje životní vzpruhu, ať si pořídí Šiperku.

Vilemína Kracíková

V roce 2009 jsem na francouzské soutěži Nationale Elevage pro belgické ovčáky a šiperky poprvé viděla plemeno „in natura“ a totálně mi uhranulo. V roce 2011 jsem na výstavě Crufts v Anglii poprvé v životě viděla šiperky krémové. Přibližně v tomto období začalo intenzivní vyhledávání, navazování nových přátelství a nekonečné čekání. Jak se mi žije se šiperkou? Žiju. A ona taky. Ačkoliv nám obrátila životy vzhůru nohama, všichni ji bezmezně milujeme. Je to pes s příběhem - každý den jiným. A není nic krásnějšího, než růžový jazyček s dvěma černými uhlíky přímo nad sebou.

